
Streszczenia

Media, Kultura, Społeczeństwo nr 9-10, 91-92

2014-2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STRESZCZENIA

Agnieszka Stępińska
„Geografia newsów” i kryteria selekcji informacji zagranicznych

Celem artykułu jest ukazanie specyfiki informacji zagranicznych prezentowanych przez media. W szczególności uwaga skupiona jest na tym, jakim państwom i terytoriom poświęcają uwagę media, a także jakie czynniki sprzyjają tej uwadze. Rozważane są przy tym dwa współwystępujące trendy: globalizacji, której przejawami byłaby uwaga poświęcona głównie potęgom politycznym, gospodarczym i militarnym, oraz regionalizacji (lokalizacji), o której świadczyłaby uwaga poświęcona głównie własnemu regionowi – w tym państwom sąsiedzkim. Materiał badawczy stanowią wyniki badań o charakterze porównawczym, które poddane zostały metaanalizie, oraz wyniki badań międzynarodowego projektu *Foreign News on TV* (2017–2013), w którym uczestniczyła autorka tekstu.

Słowa kluczowe: *informacja zagraniczna, geografia newsów, kryteria selekcji informacji, media informacyjne, badania porównawcze*

Marek Palczewski
Umberto Eco o mediach – w esejach, rozprawach i w powieści

W swoich artykułach, esejach i książkach Umberto Eco często poruszał zagadnienia związane z dziennikarstwem i mediami. O mediach zazwyczaj miał opinię krytyczną. Na podstawie przytoczonych fragmentów dzieł Umberto Eco i ich analiz trudno doszu-

kać się spójnego systemu poglądów o mediach, które można byłoby przypisać włoskiemu semiologowi. Niewątpliwie na bardziej zdecydowane poglądy mógł sobie pozwolić w powieści. Swoboda w mówieniu o mediach jest tu o wiele większa, a sformułowania bardziej radykalne niż w publikacjach naukowych. Umberto Eco zauważa potęgę mediów we współczesnym świecie. Jest to władza rzeczywista, polityczna, a także kulturowa i symboliczna. Media kształtują obraz współczesnego świata, obraz, który odbiorcy mediów uznają za swój własny, nieświadomi manipulacji i medialnych kłamstw.

Słowa kluczowe: *Umberto Eco, media, dziennikarstwo, manipulacja*

Wojciech Adamczyk
Skuteczna antypromocja? Śledztwa dziennikarskie i materiały interwencyjne a wizerunek władz lokalnych

Problematyka artykułu dotyczy trudnych relacji pomiędzy władzami lokalnymi a niezależnymi mediami funkcjonującymi na szczeblu gmin i powiatów w Polsce. W szczególności w artykule poruszono problem wpływu publikacji śledczych i interwencyjnych na zmianę wizerunku przedstawicieli organów samorządu terytorialnego. Autor omawia tematykę tekstów przygotowanych przez reporterów dochodzeniowych na podstawie analizy zawartości treści artykułów zgłoszonych do konkursu organizowanego przez Stowarzyszenie Gazet Lokalnych. Obraz władz lokalnych wyłaniający się z tych publikacji pozostaje w sprzeczności z wizerunkiem kreowanym przez

pozostające pod kontrolą rządzących biuletyny samorządowe, skupiające swoją uwagę na prezentowaniu treści propagandowych, a unikające jakiegokolwiek formy krytyki osób aktualnie sprawujących władzę.

Słowa kluczowe: *dziennikarstwo śledcze, dziennikarstwo interwencyjne, promocja gmin, wizerunek samorządu terytorialnego*

Hanna Karp

Dziennikarz w systemie mediów totalitarnych Polski Ludowej

Artykuł opisuje dziennikarstwo wprzęgnięte w realia systemu totalitarnego. Dziennikarz i jego redakcja zmieniają się w funkcjonariuszy reżimu. Reżym bezwzględnie ogarnia i kontroluje nie tylko materialną stronę życia, ale także mentalno-duchową obywateli. Dyspozycyjni dziennikarze, tworząc model dziennikarstwa socjalistycznego, wznoszą ideową konstrukcję nowego systemu i ustroju oraz wzorzec nowoczesnego człowieka przyszłości, całkowicie podporządkowanego państwu. Na straży bezalternatywnej lojalności aparatu dziennikarskiego wobec systemu stoi rozbudowany aparat totalitarnych służb bezpieczeństwa.

Słowa kluczowe: *media totalitarne, dziennikarstwo, Polska Ludowa*

Zbigniew Chmielewski, Paweł Kuca

Ograniczenia i bariery w komunikowaniu się kapłanów z wiernymi – studium przypadku diecezji rzeszowskiej

Celem tekstu jest analiza barier w prowadzeniu przez kapłanów Kościoła rzymskokatolickiego polityki informacyjnej w stosunku do wiernych z parafii. Zagadnienie zostało zaprezentowane na przykładzie diecezji rzeszowskiej. Podstawą analizy są autorskie badania dotyczące polityki informacyjnej parafii z diecezji rzeszowskiej, przeprowadzone na przełomie 2012 i 2013 roku. U podstaw przedstawionego w artykule wywodu zostały sformułowane dwa warunki wstępne: Kościół jak każda organizacja powinien się komunikować z otoczeniem na każdym poziomie organizacyjnym; istnieją jednak bariery i ograniczenia, które utrudniają parafianom korzystanie z nowoczesnych i efektywnych metod oraz dostępnych współcześnie narzędzi polityki informacyjnej.

Słowa kluczowe: *Kościół katolicki, polityka informacyjna, diecezja rzeszowska, bariery w komunikowaniu*

Izabela Łapińska

Obraz – barwa filmu

Odbiór filmu uwarunkowany jest strukturą warstwy wizualnej, kompozycją, światłem, barwą, emocjami, które świadomy twórca – operator potrafi zapisać w obrazie, wykorzystując odpowiednie środki wyrazu. Często to właśnie nieuświadomiony kolor najsilniej angażuje widza, pobudzając reakcje fizjologiczne, wyciąga z letargu uśpione czucia. Przywołując filmowe przykłady, można przywrócić się procesowi, w którym barwa kształtuje holistyczne doznanie obrazu. Formę postrzegamy przede wszystkim intuicyjnie, a to właśnie ona znacząco wpływa na reakcję emocjonalną wynikającą z przyswajanej historii – treści. Dlatego tak istotne w kontekście percepcji obrazu filmowego jest zrozumienie barwy, wyjątkowo podstępnie działającej na psychikę. Kolor jest niebezpiecznym manipulatorem, może ukoić, ale może również rozjuszyć i zniechęcić. Wobec barwy nie mamy wyboru, nie możemy pozostać obojętni, zdystansowani, niewzruszeni, czasem dotyka do żywego. Jak czerwień, gdy jest pasją uniesienia w bólu, gdy natrętnie podnieca, przyspiesza puls, gwałtownie podnosząc poziom strachu.

Słowa kluczowe: *film, obraz filmowy, operator obrazu, kolor, barwa*

Tamara Sass

Estetyczne i etyczne konsekwencje kultury konwergencji

Artykuł, podkreślając egalitarne podejście do twórczości, powszechny dostęp do narzędzi ułatwiających twórcze realizacje oraz niekontrolowany przepływ internetowych informacji, podnosi kwestie niepewności i zagubienia odbiorców i artystów wobec zjawisk w tzw. sztuce współczesnej. Sygnalizuje konsekwencje w sferze etyki i estetyki spowodowane sztuką popularną, Nowymi Mediami i Kulturą Konwergencji.

Słowa kluczowe: *egalitaryzm w sztuce, kultura konwergencji, etyka konsumenta, nowe media, desakralizacja sztuki, estetyka popkultury*